

Nr 201

Av herr Mundebo m. fl., om sänkning av rösträttsåldern.

(Lika lydande med motion nr 151 i Första kammaren)

1965 års riksdag antog slutgiltigt det sedan 1964 vilande förslaget om ändring av grundlagsbestämmelsen rörande rösträttsåldern. Rösträtten inträder till följd härav från den 1 januari 1966 året efter det att 20 års ålder uppnåtts.

Från olika håll förelåg, då propositionen behandlades i riksdagen, förslag om ytterligare sänkning av rösträttsåldern. Konstitutionsutskottet hänvisade i sin avslagsmotivering till sin ståndpunkt, då frågan behandlades vid 1964 års riksdag och som innebar att en längre gående sänkning hade samband med regleringen av myndighetsålder och förmynderskap, vilka frågor enligt uttalande av departementschefen skulle bli föremål för utredning. Denna utredning har sedermera tillsatts. Utredningen skall enligt sina direktiv beakta myndighetsålderns förhållande till andra åldersgränser.

I motion vid föregående års riksdag vände sig motionärerna mot tanken att det skulle föreligga ett oavvisligt samband mellan myndighetsålder och rösträttsålder. Denna princip har man brutit emot redan i och med beslutet om nu rådande bestämmelser om rösträttsåldern. Vid kommunalvalet 1966 kommer således personer som ännu inte har uppnått myndighetsåldern 21 år att kunna rösta.

Det finns goda skäl att låta rösträtten inträda året efter det att 18-årsåldern uppnåtts. Vid denna ålder inträffar nämligen flera avgörande förändringar i ungdomarnas rättigheter och skyldigheter. Vårt förslag till sänkt rösträttsålder innebär att åldern vid det första röstningstillfället kommer att ligga mellan $18\frac{3}{4}$ år och $20\frac{3}{4}$ år.

Till argumenten för en längre gående sänkning hör att ungdomar under 20 år blir allt talrikare på arbets- och bostadsmarknaden. Värnplikten, som ålägger en ung människa att försvara landet, inträffar före 20 års ålder. En person under 20 år får betala skatt för reformer som han inte ens indirekt kunnat påverka. Ett viktigt skäl är också att kunskapen om samhället hos ungdomen ökat genom den vidgade utbildningen.

Mot denna bakgrund är det naturligt att de politiska ungdomsorganisationerna är överens om att rösträttsåldern bör sänkas.

Det har satts i fråga om rösträtten skulle som nu anknyta till året efter uppnåendet av viss ålder eller om övergång skulle ske till rösträttens ome-

delbara inträdande vid viss uppnådd ålder. I avvaktan på ytterligare utredning har vi inte förutsatt någon ändring i nu gällande ordning härvidlag.

Aberopande vad som ovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte

A. 1. besluta såsom vilande grundlagsändring att rösträttsåldern vid val till riksdagens andra kammare sänkes från nuvarande året efter uppnådda 20 år till året efter uppnådda 18 år,

2. besluta att rösträttsåldern vid kommunala val sänkes på samma sätt; samt

B. att utskottet måtte utarbeta förslag till erforderliga grundlags- och lagändringar.

Stockholm den 25 januari 1966

Ingemar Mundebo

Folke Nihlfors

Elias Jönsson
i Ingemarsgården